The principal of the college has been holding the title of "PADAVINODAM" for 14 months in Musi's literary, cultural and historical magazine.

ISSN (An International Standard Serial Number) of MUSI is 2457-0796.

PADAVINODAM Improves Telugu Vocabulary , releases stress, improves mental health, eradicates brain diseases

DECEMBER 2019 PADA VINODAM

మూసీ పదవినోదం - 14

1	సి		పు		మి	X	2	టో
4 కు		ద	వ		వి			ము
3 గం		X	క్లిం		X	12	తా	
6	ల		గా			తి		X
7	ఆ		కన్	X	11	శ		జా
8 ప్ర		క			మ		X	13
9 శ్రీ			దే		రా		లు	X
10		ది		మ		ష్ణ		స్త్రీ

ఆధారాలు

1. ఇటీవల ఆవిష్కృతమయిన గోరటి వెంకన్న రచన (6)
2. భావవాద తత్త్వవేత్త (2)
3. నందూరి ఎంకిలా ప్రసిద్ధురాలయిన తెలంగాణ జానపద కథానాయిక (2)
4. పొనుగోటి జగన్నాథ రాయల కృతి (9)
5. 7 ఏళ్ళ వయస్సులోపు 25 వేల చిత్రాలు గీసి చిన్నవయస్సులో స్వర్గస్థుడయిన అద్భుతమైన చిత్రకారుడు (2)
6. గాంధీగారి దేశంలో గజానికొక్క గాంధారీపుత్రుడున్నాడని చెప చెప్పిన కవి (8)
7. ఈ నవల నుంచి ప్రసిద్ధి చెందిన 'ది రూట్స్' నవల కాపీ అయిందని ఆరోపణ (4)
8. ఇటీవల కన్నడభాషలోకి అనువాదమయిన తెలుగు సిద్ధాంత గ్రంథం (7)
9. సాహిత్యంలో చాలా పేరున్నా ఇంటి పేరు తెలియని ఒక మహాకవి (8)
10. మీరు వినిపించిన కథతో మనస్సు అనుభూతితో నిండింది. ఇంకో కథ వెంటనే వినిపించకండి' అని ఇంద్రగంటి శ్రీకాంత శర్మ గారితో చెప్పి వారిని అద్భుతంగా పొగిడిన కథారచయిత (9)
11. నిద్దట్లో పసివాడు అమ్మని హత్తుకొన్నట్లు కవిత్వాన్ని తాను ఎన్నడూ విడవలేదని చెప్పిన కవి (4)
12. ద్విత్వ టకారం తీసివేసి మహా ప్రాణాక్షరాన్ని తన పేరులో చేర్చుకొన్న మహాకవి (3)
13. వేగుంట మోహనప్రసాద్ పేరు కంటే ఈ ఏకాక్షరంతోనే ఆయ ఆయన ప్రసిద్ధుడు (1)

(సమాధానాలు ఈ సంచికలోనే మరో పేజీలో....)

నిర్వహణ

డా. తాడేపల్లి పతంజలి

ప్రిన్సిపాల్, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, సదాశివపేట.

ఫోన్ : 98666 91587

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 september 2015

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 Dec 2015

కృష్ణం కలయ సఖి సుందర

– డా.రా

5: రాధారుణాధర సుధాపు
భూపం జగత్త్రయ భూపం
6: దామోదర మఖిల కామాక
శ్యామాకృతి మసుర భీమం
7: అర్ధం శిథిలీకృతా నర్థం శ్రీ
తీర్థ పరమపురుషార్థం సదా
11)

తాత్పర్యం

నారాయణ
శ్రీ కృష్ణ లీలా
ద్వితీయ తరంగ
లీలా వర్ణనం.
గోపికలు బాల కృ
ఇలా మాట్లాడుకొంటు
ప్రియహితులారా! అదుగో
కదలాడుతున్న బాలకృష్ణ
విషయ వాంఛలు లేని వా
ఏకైక అధిపతి. బలవంత
గణాలను జయించిన
బాలకృష్ణుని నిరంతరం
నిలుపుకోండి.

1: ఈ బాల కృష్ణుడు
స్వరూపుడు. నృత్యంతో
అవధులు లేని ఆనందాన్ని
పరిమితికి లొంగని వా
భక్తులకు అనుకూలుడు.

2: ఈ బాల కృష్ణుడు ధీరు
సాగరాన్ని తరింపచేసేవాడు.
యొక్క సారమైన వాడు.
తరింపచేసేవాడు.

3: శృంగార రసం నిండిన సంగీత సాహి
గంగా తరంగాలలో ఆడుతున్న బాలకృష్ణుని చూడ

4: మనోహరమైనవాడూ, ప్రపంచానికి అందవి
ప్రపంచంలోకెల్లా అందగాడు. స్వస్వరూపం
ఆనందానుభూతి పొందిన బలరామునితో కలి
చేస్తున్నాడు.

5: ఎరుపు వన్నెలో ఉన్న రాధాదేవి పెదవుల
ఆస్వాదించేవాడు. సత్యం, జ్ఞానం, ఆనందం కలసి

పల్లవి: కృష్ణం కలయ సఖిసుందరం – బాల
కృష్ణం గతివిషయ తృష్ణం జగత్ప్రభు
విష్ణుం సురారిగణ జిష్ణుం సదా – బాల

1: నృత్యంత మిహ ముహురత్యంత మపరిమిత
భృత్యానుకూల మఖిలసత్యం సదా – బాల

2: ధీరం భవజలధిపారం సకలవేద
సారం సమస్తయోగితారం సదా – బాల

3: శృంగారరసభర సంగీతసాహిత్య

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 Jan 2016

జగదానంద కారక

– డా. తాడే

పల్లవి

జగదానంద కారక జయ జానకీ ప్రాణ నాయక

అనుపల్లవి

గగనాధిప సత్కులజ రాజ రాజేశ్వర
సుగుణాకర సురసేవ్య భవ్య దాయక సదా సకల

చరణాలు

1. అమరతారకనిచయకుముదహిత,పరిపూర్ణానఘ,
సురసురభూజ, దధిపయోధివాస, హరణ,
సుందరతరవదన, సుధామయవచో బృంద, గోవింద,
సానంద మావరాజరాప్త, శుభకరానేక
2. ఇంద్రనీలమణిసన్నిభాపఘన, చంద్ర సూర్య నయనాప్రమేయ,
వాగీంద్ర జనక, సకలేశ, శుభ్ర, నాగేంద్ర శయన, శమన వైరి సన్నుత
3. పాదవిజితమౌనిశాపసవపరిపాల, వరమంత్రగ్రహణలోల,
పరమశాంతచిత్త, జనకజాధిప, సరోజభవవరదాఖిల,
4. సృష్టి స్థిత్యంతకారకామిత కామిత ఫలదాసమాన గాత్ర,
శచీపతి సుతాబ్ధిమదహరానురాగ రాజిత కథాసారహిత
5. సజ్జన మానసాబ్ధి సుధాకర, కుసుమ విమాన, సురసారిపు కరాబ్జ
లాలిత చరణావగుణాసురగణమదహరణ, సనాతనాజనుత
6. కరధృతశరజాలాసుర మదాపహరణావనీసుర సురావన
కవీన బిలజ మౌని కృత చరిత్ర సన్నుత శ్రీ త్యాగరాజనుత
7. నిగమనీరజామృతజ పోషకానిమిష వైరి వారిద సమీరణ
ఖగతురంగసత్కవిహృదాలయాగణితవానరాధిప నతాంఘ్రి యుగ
8. ఓంకారపంజరకీర, పురహర సరోజభవ కేశవాదిరూప,
వాసవరిపు జనకాంతక, కలాధరకలాధరాప్త, ఘృణాకర,
శరణాగతజనపాలన, సుమనోరమణ, నిర్వికార,నిగమ సారతర
9. అగణితగుణ, కనకచేల, సాలవిదళనారుణాభాసమానచరణా
అపార మహిమాద్భుత,సుకవిజనహృత్సదన,సురమ నిగణవిహిత,
కలశ నీరనిధిజరమణ, పాపగజనృసింహ, వరత్యాగరాజాధినుత
10. పురాణ పురుష నృవరాత్మజాశ్రిత పరాధీన ఖరవిరాధ రావణ
విరావణానఘ పరాశరమనోహరావికృత త్యాగరాజ సన్నుత

జగదానందకారకా

పంచరత్న కీర్తనలలో మొదటిదయిన శ్రీ 'జగదానందకారక

అనికాక అర్థము. ఏది అసంభవమో, గగన
నువ్వులని ఇంకొక అర్థం. నువ్వు తలచుకొం

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 Feb 2016

పురందరదాసు

వేంకటాచల నిలయ

– డా.

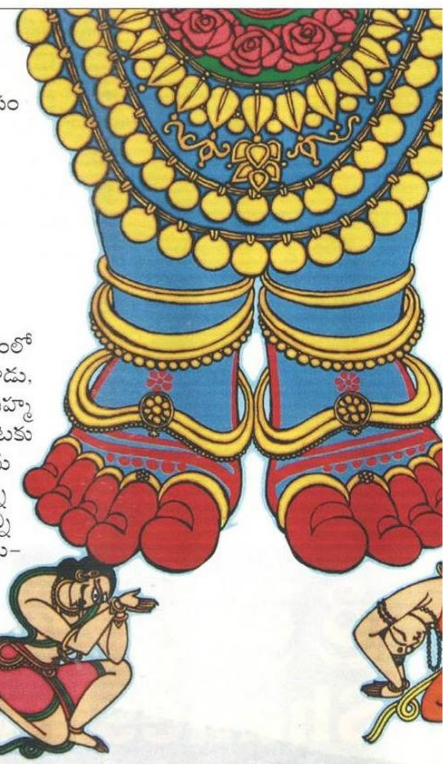

పల్లవి

వేంకటాచల నిలయం , వైకుంఠపుర వాసం
పంకజనేత్రం , పరమ పవిత్రం శంఖ చక్రధర చిన్మయ రూపం

అనుపల్లవి

అంబుజోద్భవ వినుతం అగణిత గుణగానం
తుంబురు నారద గానవిలోలం

చరణం

మకరకుండలధరం ధర మదనగోపాలం
భక్తపోషక శ్రీపురందర విఠలమ్

తాత్పర్యం

వేంకట పర్వతంపై నివసించువాడు, వైకుంఠంలో నివసించువాడు, పద్మాలవంటి కన్నులు కలవాడు, పరమ పవిత్రుడు, శంఖచక్రాలు ధరించినవాడు, బ్రహ్మ చేత పూజింపబడినవాడు, లెక్కలేనన్ని, లెక్కపెట్టుటకు వీలులేని పేర్లు కలవాడు, నారద తుంబుర గానాలను ఆనందించువాడు, భూమిపై మదనుని వలె ఉన్న గోపాలుడు, మొసలి ముఖం కలిగిన కర్ణభూషణాన్ని ధరించిన వాడు, భక్తులను పోషించువాడు వేరెవరో కాదు– పురందరదాసుచే కొలువబడు విఠలుడే.

విశేషాలు

వేంకటాచల నిలయం

వేంకటాచలానికి కృతయుగంలో వృషాచలం, త్రేతాయుగంలో అంజనాచలం, తరువాత కలి యుగంలో వేంకటాచలం అని పేర్లు. పాండురంగడు, కృష్ణుడు ఇలా పేర్లు ఎన్నెన్ని ఉన్నా అన్నీ శ్రీ మహావిష్ణువే. ఆ మహావిష్ణువు యొక్క క్రీడాద్రి వేంకటాచలం. వేం అనే అక్షరానికి పాపమని, కట అంటే నశింపచేసేదని పెద్దలు అర్థాలు చెబుతారు. అటువంటి వేంకటాచలంలో ఉంటున్న శ్రీనివాసుని వేంకటాచల నిలయునిగా పురందర దాసు పేర్కొన్నారు.

వేంకటేశ్వర స్వామి అనుగ్రహం వల్ల జన్మించిన కారణంతో తల్లిదండ్రులు పురందరదాసుకి మొట్టమొదట శ్రీనివాసుడని పేరు పెటారు. శ్రీనివాసుడు వేంకటాచలవాసుని

మారింది. శత్రుపురాలను నాశనం చేసాడు పురందరుడని పేరు. సంగీత శాస్త్రంలోని క్రి క్రమంలో స్వరావళి, జంటస్వరాలు, అలంక సూళాదులు, ప్రబంధాలు రచించారు కాబట్టి పేరు ఈయనకు కూడా సరిపోతుంది.

పూర్వం పుండరీకుడు అనే భక్తు శ్రీకృష్ణుడు ఒక రాయి మీద కూర్చొనకుం విఠ్ అంటే రాయి. రాతి మీద నిలబడటం

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 Feb 2016

శంభోశంకర

– డా.

పల్లవి:

శంభోశంకర పాహిమాం
జంభారి వినుత పాదాంభోరుహ॥

అనుపల్లవి:

అంభోధిరాజగర్వహరణ నిపుణ
కుంభోద్భవాది సకల మునిజన శరణ॥

చరణం

కరుణాకర – వాసుదేవమోదకర
పరమేశ్వర – గిరీశ – శివ పశుపతే॥
గిరిరాజబాలికా కరాంబురుహ
పరిపూజితాహిభూష చంద్రమౌళే॥

తాత్పర్యం

ఇంద్రుని చేత కొలువబడిన పాద పద్మములుకలవాడా !ఓ శంభుమూర్తీ ! శివా ! నన్ను రక్షించవయ్యా ! సముద్ర ప్రభువు గర్వాన్ని హరించు నిపుణులు భక్తులుగా కలిగినవాడా!అగస్త్యుడు మొదలయిన సమస్త ఋషులచే శరణు పొందినవాడా ! కరుణగలవాడా! వాసుదేవాచారి అను ఈ భక్తునికి మోదం కలిగించేవాడా !పరమశివా !కైలాసపతీ ఓ శివా ! పశుపతీ! హిమవంతుని కుమార్తె పార్వతీదేవి చేతులనే పద్మాలతో పూజింపబడినవాడా! పాములు భూషణాలుగా కలిగినవాడా ! ఒ శివా ! చంద్రుని శిరస్సుగా కలిగినవాడా! నీకు నమస్సులు

కృతి విశేషాలు

శంభో

శమ్ అంటే సుఖం. అది ఇచ్చేవాడు కనుక శివుడిని శంభువు అన్నారు. సుఖ రూపంలో, పరమానంద రూపంలో ఉన్నాడు కనుక శంభువని ఇంకొక అర్థం. శంభు, శంకర పదాలు సమానార్థకాలు. అయినా శంభోశంకర అని భక్తులు స్వామిని పునరుక్తితో పిలవటం అలవాటు. ఆ పద్ధతినే అనుసరిస్తూ వాసుదేవాచారి ఈ కృతి మొదట్లో శంభోశంకర అని స్వామిని సంబోధించారు..

పాహిమాం

నన్ను రక్షించు అని "పాహిమాం" కి అర్థం. ఈ

జీవుడను అని భరతుడు అన్నాడు. కనుక నేన
వాసుదేవాచారి కృతిలో నేను (మాం) కూడా

జంభారి వినుత

జంభుడు అనే రాక్షసునకు శత్రువు
జంభుడనే రాక్షసుని చంపుట వల్ల ఇంద్రుః
పేరు వచ్చింది. (భాగవతం 8-364-ఆ.)
పొగడబడ్డ దేవుడు జంభారి వినుతుడు. ఇంద్ర
దేవుడా! అంటే విశేషంలేదు. జంభారి విను
ఉంది. జంభాసురుడంతటి వాడిని చంపిన
పొగుడుతున్నాడయ్యా! అంటే పొగిడించుక
పెరుగుతుంది. అందుకే పూర్వకవుల స
విశేషం ఉంటుంది.

అంభోధిరాజగర్వహరణ

సేతువు నిర్మించే సమయంలో స
అణచినవానిగా రాముడు ప్రసిద్ధుడు. ఒకరో
కశ్యపునితో

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 ఏప్రియల్ 2016

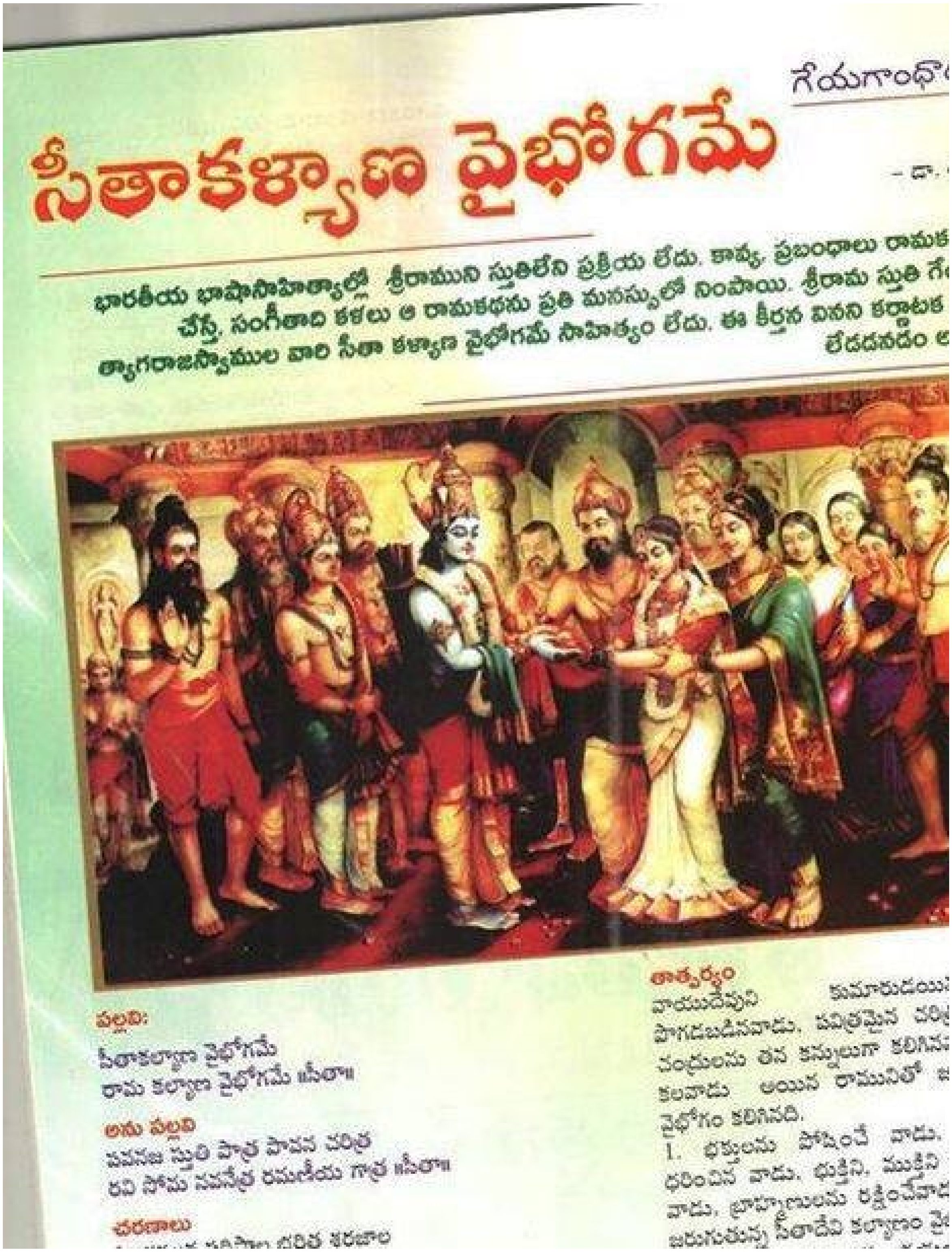

గేయగాంధ

సీతాకళ్యాణ వైభోగమే

– డా.

భారతీయ భాషాసాహిత్యాల్లో శ్రీరాముని స్తుతిలేని ప్రక్రియ లేదు. కావ్య, ప్రబంధాలు రామక
చేస్తే, సంగీతాది కళలు ఆ రామకథను ప్రతి మనస్సులో నింపాయి. శ్రీరామ స్తుతి గే
త్యాగరాజస్వాముల వారి సీతా కళ్యాణ వైభోగమే సాహిత్యం లేదు. ఈ కీర్తన వినని కర్ణాటక
లేదనడం అ

పల్లవి:

సీతాకల్యాణ వైభోగమే
రామ కల్యాణ వైభోగమే ॥సీతా॥

అను పల్లవి

పవనజ స్తుతి పాత్ర పావన చరిత్ర
రవి సోమ వనేత్ర రమణీయ గాత్ర ॥సీతా॥

చరణాలు

తాత్పర్యం

వాయుదేవుని కుమారుడయి
పొగడబడినవాడు. పవిత్రమైన చరి
చంద్రులను తన కన్నులుగా కలిగిన
కలవాడు అయిన రామునితో జ
వైభోగం కలిగినది.
1. భక్తులను పోషించే వాడు.
ధరించిన వాడు. భుక్తిని, ముక్తిని
వాడు, బ్రాహ్మణులను రక్షించేవా
జరుగుతున్న సీతాదేవి కల్యాణం వై

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 మే 2016

కొలువరో! శ్రీ నరసింహ

Bhakthi Monthly ISSN 2456-3259 జూన్ 2016

నాదతను మనిశం శంకరం

- డా.

వాగ్గేయకారులలో త్యాగయ్య అనే పేరు తెలుగు వా
వెలుగు కోసం అన్వేషించే వారికి సుపరిచితమైన
త్యాగయ్య పరిచయాలు అక్కరలేని వాగ్గేయకారుడు. న
శ్రీరాముని కొల్చిన త్యాగయ్య నాద తనువు కలిగి
కొలుస్తున్న కీర్తన ఈ న

ప|| నాదతను మనిశం శంకరం
నమామిమే మనసా శిరసా ||
అ.ప|| మోదకరం నిగమోత్తమ సామ
వేదసారం వారం వారం ||
చ|| సద్యోజాతాది పంచవక్త్రజ
సరిగమపదనీ వర సప్తస్వర
విద్యాలోలం విదళితకాలం
విమలహృదయ త్యాగరాజ పాలం

నాదానికి ఒక రూపమైన శంకరునికి నమస్కరిస్తున్నాను. సంతోషాన్ని కల్పించేవాడు, సామవేదానికి సారాంశమయిన శివునికి మనస్సుతో, శిరస్సుతో మాటి మాటికి నమస్కరిస్తున్నాను. సద్యోజాతం మొదలైన తన ఐదు ముఖాలనుండి పుట్టిన సరిగమపదని అను సప్త స్వరాలతో కూడిన సంగీత విద్య పట్ల అభిమానం కలవాడిని కాలాన్ని చీల్చేవాడిని, స్వచ్ఛమైన హృదయం కల త్యాగరాజును పాలించు శివునికి నమస్కరిస్తున్నాను.

నాదతనుమనిశం

నాదం అంటే సామాన్యంగా మనం చెప్పుకొనే అర్థం ధ్వని, మ్రోత. అయితే సంగీతానుసారం నాదం. పది నాదాలు, ఐదు సూక్ష్మ నాదాలు ఉన్నాయి. శివుడు వీటిలో ఏ నాదాన్ని శరీరంగా శివుడు కలిగి ఉన్నాడు.? అనే ప్రశ్నకు ఏ నాదాన్ని శరీరంగా కలిగి లేడు! అనేది జవాబు. అంటే అన్ని నాదాలు ఆయనే. ఎక్కడ నాదం ఉందో అక్కడ శివ సంచారమున్నట్లు భావించాలి. ఇక నిశ అంటే చేష్టల యొక్క అభావం. చేష్టల అభావం లేకుండా ఉండటం– అనిశం.

మనస్సు అంటే సంకల్పం, సంశయం, శ్రద్ధ, అశ్రద్ధ, ధృతి (ధారణ), అధృతి, లజ్జ, జ్ఞానం, భయం లక్షణాలుగా కలిగిన తత్త్వం.ఇది ఒక పట్టాన స్థిరంగా ఉండదు. శివుని పూజించాలని

ఈ ఏడు రకాల ... న మ సా
భావించుకొ

సామవేదసారం

సంతోషాన్ని కలిగించేవాడు, సామవేదసారంగా శుభదాయకుడైన